

Jaarverslag Stichting Learn for Life 2014

2014 was een jaar met vele activiteiten. Een van de belangrijkste ontwikkelingen was het overleg met de Nieuwe BV naar aanleiding van hun verzoek om samen te gaan met Learn for Life. Belangrijkste motief hiervoor: een verdere krachtenbundeling op het gebied van leven lang leren. Het bestuur van Learn for Life besloot op dit verzoek in te gaan en dit was de start van een constructief en vruchtbaar overleg. Daardoor werd het samengaan op 1 januari 2015 een feit.

Het beleidsplan van Learn for Life voor de komende jaren werd door deze verbreding ook opnieuw voorbereid en in januari 2015 vastgesteld.

2014 was ook de start van het nieuwe Erasmus + programma. Voor Learn for Life werd EIFEL, gericht op versterking van het Festival van het Leren, het eerste project. Vergeleken met het Grundtvig programma betekende dit toch een grote verandering in inhoud en werkwijze.

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de vele projecten en activiteiten die in 2014 plaatsvonden. Deze konden alleen gerealiseerd worden dankzij de medewerking en inzet van bestuursleden, commissieleden, vrijwilligers en staf. Graag wil ik iedereen daar voor hartelijk dank zeggen!

Henk Hijink, voorzitter Learn for Life

Projecten

Action Plan for Validation and non-formal adult education - AVA

(Erasmus+ Strategic Partnership 2014 - 2016)

De Europese lidstaten moeten per 2018 een integraal valideringssysteem hebben waarin zij de wijze van identificatie, documentatie, assessment en certificering van formeel en non-formeel leren opgenomen hebben. Het is belangrijk dat validering van non-formele leertrajecten ook binnen het bereik van kwetsbare groepen komt. AVA verzamelt en analyseert de praktijken die op dit gebied in Europa plaatsvinden. Op basis van dit onderzoek en de analyse formuleert AVA aanbevelingen voor de lidstaten. De AVA partners komen uit België, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Roemenië en de landen van het Nordic Council.

Met AVA en EIFEL (zie volgende punt) zet Learn for Life haar eerste schreden in het nieuwe Erasmus+ Programma. Tijdens de startbijeenkomst van AVA, die in Utrecht plaatsvond, bespraken we de eerste opzet van een onderzoek naar de praktijken rond validering in de diverse EU-landen. Learn for Life kijkt er naar uit om in 2015 en 2016 verder aan dit zo belangrijke thema te werken en netwerkpartners in Nederland aan dit project te verbinden.

European Input into the Dutch Learning Festival (Erasmus+ staf mobiliteit project 2014 - 2015)

In oktober gaf het bestuur de aftrap van EIFEL: leden van het Festivalteam gingen zich voorbereiden op drie trainingen/studiereizen die in 2015 zullen plaatsvinden en waarmee Learn for Life en de deelnemers belangrijke expertise binnen willen halen om het Festival van het Leren te vernieuwen. Project in samenwerking met AONTAS (Ierland), SIAE (Slovenië) en NIACE Cymru (UK, Wales)

Bij de EIFEL studiereizen ligt de aandacht met name op de volgende terreinen:

- nieuwe strategieën om de organisatie van aantrekkelijke lokale activiteiten te bevorderen
- het betrekken van bedrijven en leerwerkloketten bij het Festival
- het versterken van uitstraling en potentie van Toppers en Leermeesters als rolmodel
- nieuwe strategieën om politici en beleidsmakers bij het Festival te betrekken
- nieuwe vormen van deskundigheidsbevordering van educatieve werkers van de lokale 'leven lang leren-communities'

Learn to Tackle Poverty (Grundtvig lerend partnerschap 2013 – 2015)

'Tackle' onderzoekt hoe je met educatieve campagnes volwassenen bereikt voor wie leren niet vanzelfsprekend is, zoals bijvoorbeeld laagopgeleide migranten, laagopgeleide mannen en ouderen. De partners uit Finland, Hongarije, Nederland, Slovenië, Wales en Zwitserland onderzoeken ook de bijdrage van educatieve campagnes aan gezondheid en welzijn.

In 2014 vonden projectbijeenkomsten plaats in Hongarije, Wales en Zwitserland. In Hongarije bestudeerden we de sterke en zwakke kanten van de educatieve promotiecampagnes in de partnerlanden. De bijeenkomsten in Wales en Zwitserland vielen samen met de Adult Learners Week aldaar. Dit leverde bruikbare inzichten op voor het Festival van het Leren in Nederland. In Wales maakten we kennis met Communities First, een programma specifiek gericht op educatie en gezondheid van de armere sectoren. We zagen hoe de vakbonden in Wales speciaal getrainde werknemers inzetten om hun collega's te stimuleren om te (gaan) leren.

Zie ook <http://www.lflplatform.net/learning-to-tackle-poverty.html>

Specialization for European Teachers of Basic Skills for Adults - SEA

(Grundtvig lerend partnerschap 2013 – 2015)

Mensen die hun basisvaardigheden willen verbeteren hebben goed gekwalificeerde trainers nodig. Doel van SEA is het samenstellen van een compendium met beproefde train-the trainersmethoden en actuele research op het gebied van basisvaardigheden. De partners in dit lerend partnerschap, dat in het najaar van 2013 startte, komen uit Duitsland, Nederland, Noorwegen, Spanje en Turkije.

In 2014 ontmoetten de partners elkaar in Istanbul, Oslo en Lelystad. Tijdens deze bijeenkomsten werd op basis van huiswerkopdrachten aan documenten voor het Compendium gewerkt. Veel aandacht ging naar de positie en competenties van de non-professional bij taaltrajecten. De bijeenkomst in Lelystad vond plaats in Atolplaza, een multifunctioneel centrum met diverse projecten rond taal en armoedebestrijding.

Zie ook <https://seabasicskills.wordpress.com>

Mehrwert Europa – Mehrwert Frieden (Programma Europa voor de Burger)

Vrede in Europa is niet vanzelfsprekend. 'Mehrwert' ging over actief Europees burgerschap en het veiligstellen van vrijheid, democratie, mensenrechten, culturele diversiteit, tolerantie en solidariteit. In dit project stond de situatie en de toekomstperspectieven van Bosnië-Herzegovina centraal. De activiteiten speelden zich af in 2014, precies honderd jaar nadat in Sarajevo een schot de Eerste Wereldoorlog inluidde. Deelnemers aan dit project waren Bosnië- Herzegovina, Duitsland, Frankrijk, Kroatië, Nederland, Oostenrijk, Slowakije en Tsjechië.

In april organiseerde Learn for Life een seminar in het Stadsatelier in Wageningen, waaraan vredesactivisten, scholieren en hun docenten, Stichting Falcon e.a. spraken over de actuele situatie in Bosnië-Herzegovina en Srebrenica, en over de rol van Europa om vrede te bewerkstelligen. In september nam een Nederlandse delegatie van 10 personen, waaronder wederom veel scholieren, deel aan de indrukwekkende slotconferentie in Srebrenica.

Zie ook <http://www.mehrwerteuropa.eu/index.php/de/>

Intergenerational Communication and Active ageing in the Rural Environment – I-CARE

(lerend partnerschap 2012 – 2014)

Dit project wilde de actieve betrokkenheid van ouderen bij discussies over de toekomst van hun dorp bevorderen. Doel was om via intergenerationele activiteiten te komen tot inclusieve dorpsvisies en – praktijken. Learn for Life was via Welzijn Midden Drenthe aan I-CARE verbonden. De andere partners kwamen uit: België, Denemarken, Duitsland, Hongarije en Spanje.

In het afsluitende jaar 2014 kwamen de partners in Ihlow (DE) en Aarschot (BE) bij elkaar. Naast werkbezoeken, waarbij onder meer armoede bij ouderen op het platteland aan de orde kwam, werkten de partners hard aan het eindproduct: een brochure met goede voorbeelden uit de diverse landen.

Zie ook <http://www.i-ca.re> en <http://goo.gl/x5rlqP>

Festival van het Leren

In 2014 was het derde jaar dat Learn for Life de landelijke coördinatie van het Festival voerde.

Speerpunten voor dit jaar waren:

- Jonge mensen tussen 18 – 27 jaar die bijzondere stappen zetten om via leren een breder toekomstperspectief voor zichzelf te creëren
- Volwassenen die aan digitale vaardigheden werken
- 50+ers die zich ontwikkelen op het gebied van arbeid en leren

Tijdens de landelijke opening werd extra aandacht aan deze groepen besteed en organisaties konden Toppers op deze gebieden nomineren.

De volgende activiteiten werden door het landelijk coördinatiebureau gerealiseerd:

- Versteving van de relatie met Leren en Werken, Cinop Erasmus+, Seniorweb en Provinciale bibliotheekorganisaties
- Topperverkiezing: drie Toppers gekozen uit acht nominaties, allemaal bijzondere mensen die geen doorsnee leercarrière hadden en barrières overwonnen om zichzelf te ontwikkelen. Deze Toppers zijn een voorbeeld voor anderen.
- Dit jaar werd één Leermeester gekozen uit zeven nominaties. Een Leermeester is een professional of vrijwilliger die anderen stimuleert om te gaan of te blijven leren.
- Feestelijke landelijke opening van het Festival georganiseerd door Learn for Life, Cinop en Leren en Werken. Met studiebijeenkomst, huldiging van genoemde Toppers en uitreiking van de Internationale Prijs (100 deelnemers). Locatie: ROC Mondriaan in Den Haag.
- 'De opbrengst van 2014', een mooi vormgegeven brochure met presentatie van Toppers, Leermeesters en projecten, ook digitaal verkrijgbaar
- Ontwikkeling van promotiemateriaal, waaronder aantrekkelijke boekenleggers en ansichtkaarten 'Wat wil jij dit jaar graag leren?'
- Telefooncampagne om lokale organisaties te motiveren om activiteiten te organiseren (m.m.v. studenten Landstede)
- 55 promotiepakketten besteld
- Maandelijkse nieuwsbrieven (periode maart – september) en updates website
- Facebookpagina en actieve Twitteraccount

Dit jaar vonden in 55 geregistreerde festivalactiviteiten plaats (soms meer dan één activiteit per stad). Op veel locaties werden de activiteiten voorbereid en uitgevoerd door lokale samenwerkingsverbanden, waarbij educatieve en andere partners elkaar vinden in de wens leven lang leren onder de aandacht van breed publiek te brengen. Het Festival van het Leren is de enige campagne in Nederland die zich richt op het bevorderen van een leven lang leren.

Ook in 2014 werden pogingen gedaan om het festival van een wijder en financieel sterker draagvlak te voorzien. Verschillende organisaties hebben hun naam en logo aan het Festival verbonden en we ontvingen ook enige financiële bijdragen. Het blijkt echter moeilijk te zijn om structurele financiële basis voor het festival te vinden.

www.festivalvanhetleren.nl en <https://www.facebook.com/FestivalVanHetLeren>

Internationale Prijs 2014

De Internationale Prijs 2014 werd op 14 september tijdens de bovenvermelde feestelijke studiebijeenkomst / opening van het Festival van het Leren uitgereikt. Deze bijeenkomst werd i.s.m. Cinop Erasmus+ en Leren en Werken in ROC Mondriaan te Den Haag georganiseerd.

Changes & Chances kreeg de Internationale Prijs voor '*PEETA - Personal Effectiveness and Employability skills Through the Arts*'. Een beschrijving van dit project en de overige 4 genomineerden is te vinden de brochure '*De opbrengst van 2014*', die op de dag van de uitreiking gepresenteerd werd.

Aktietafels Leefbaarheid

In 2014 werkten Learn for Life en Welzijnswerk Midden-Drenthe samen aan het proefproject Actietafels Leefbaarheid: analoog aan de studiekringen in Slovenië, onderzochten vijf kleine groepen plattelandsbewoners actuele vraagstukken, brachten zij slimme oplossingen in kaart en deelden zij de resultaten met dorpsgenoten. Bij Actietafels gaat het om Leren én Doen. De deelnemers ontwikkelden zich en maakten zich nieuwe competenties eigen. Naast de educatieve component werkte iedere Actietafel aan een concreet doel rond de leefbaarheid in de eigen omgeving. Aan iedere Actietafel

was een mentor verbonden, die een speciale training gekregen had van een medewerkster van Learn for Life. Dit eerste pilotjaar verlep voorspoedig, ook al zijn er zeker ook verbeterpunten voor het vervolg.

Actietafel werkte aan de ombouw van het schoolplein naar een dorpsplein. Achterliggend leerdoel: op zorgvuldige wijze de wensen van bewoners inventariseren en verwerken in een realistisch en uitvoerbaar plan (Witteveen)

Actietafel Dorpseconomie organiseerde een plantenmarkt. Leerdoel: als dorp een geldstroom genereren ten behoeve van de leefbaarheid (Witteveen)

Actietafel Moestuin. Leerdoel: als groep een gezamenlijke moestuin ontwikkelen? (Beilen)

Actietafel Taartenbakken: Leerdoel: zoveel mogelijk inwoners bij het organiseren van een activiteit betrekken (Spier)

<http://www.actietafelsleefbaarheid.nl>

Verdere activiteiten

Rural Academy

Learn for Life is al vele jaren nauw betrokken bij activiteiten op het gebied van Plattelandsontwikkeling & Educatie: de lerende partnerschappen LILLA, Learning Heart, SMART en I-care, de workshops Vital Villages, diverse landelijke studiedagen en expertbijeenkomsten. Deze activiteiten vallen onder de 'paraplu' van de Rural Academy: een samenwerkingsverband rond plattelandsontwikkeling & educatie van Learn for Life en Doarpswurk. De Rural Academy staat open voor deelname van andere organisaties die met de huidige partners op hetzelfde terrein activiteiten ontwikkelen.

Op 9 april vond in Amsterdam de studiedag 'De kansen van het platteland' plaats, georganiseerd door Learn for Life, de Kring Geografie en Planologie en de Kring Andragologie van de Universiteit van Amsterdam. De inhoudelijke bijdrage van Learn for Life richtte zich met name op het belang van kleinschalige educatieve activiteiten die het platteland vitaal kunnen houden.

Hierop voortbordurend werkte Learn for Life mee aan het themanummer van Geografie over 'Veranderend platteland' (UvA, afdeling Geografie, Planologie en Internationale Ontwikkelingsstudies). Dit nummer kwam in januari 2015 uit. Zie ook <http://geografie.nl/index.php?id=1562>

Begin december organiseerde Learn for Life een brainstormbijeenkomst met vrijwilligers en netwerkorganisaties over activiteiten van de Rural Academy in 2015 en verder.

De internationale Training Vital Villages moest helaas geannuleerd worden. Geïnteresseerde deelnemers kregen hun financiering via het net gestarte Erasmus+ programma niet rond.

Ronde tafelgesprekken

Learn for Life en het Europees Platform namen in 2011 het initiatief tot een ronde tafelgesprek over nieuwe perspectieven en kansen voor leven lang leren in Nederland. In 2014 vonden voorbereidingen plaats van een bijeenkomst over 'sleutelcompetenties voor de toekomst' (maart 2015) en interviews met sleutelpersonen over dit onderwerp.

Noorwegen

Ieder jaar nemen meerdere Nederlandse jongeren deel aan een Volkshogeschooljaar (9 maanden) in Noorwegen. Learn for Life organiseert jaarlijks een voorlichtingsbijeenkomst voor nieuwe deelnemers in samenwerking met oud-deelnemers. Dit jaar vond deze bijeenkomst plaats in [februari](#).

Internationale netwerken

EAEA: Learn for Life nam deel aan de jaarvergadering van de EAEA en de aansluitende conferentie over Outreach, Empowerment and Diversity. Dennis Wacht was dit jaar bestuurslid van de EAEA. De voorzitter van Learn for Life is lid van de audit commissie van EAEA.

EUNET: Learn for Life nam deel aan de jaarvergadering en andere werkbijeenkomsten van EUNET. De samenwerking kreeg concrete invulling in het project Mehrwert Europa, waarover elders in dit jaarverslag. Learn for Life overlegt met EUNET over het instellen van een werkgroep rond rural development en citizenship.

EBSN: Learn for Life was aanwezig bij de conferentie van het European Basic Skills Network EBSN in Budapest. Thema was 'Basic skills for social inclusion and cohesion'. Veel aandacht ging naar de resultaten van het PIAAC onderzoek. Tijdens de jaarvergadering werd Learn for Life geaccepteerd als lid van dit netwerk.

De Nieuwe BV – netwerk voor vorming en participatie

In 2013 voerden de besturen van Learn for Life en DNBV reeds diverse gesprekken waarin de mogelijkheden van een nauwer samengaan van beide organisaties over en weer werden afgetast. Uitgangs- en programmapunten van beide organisaties overlaptten elkaar namelijk op diverse punten. In 2014 werden deze gesprekken vervolgd en werd nauwer op een aantal concrete thema's samengewerkt, zoals bijvoorbeeld het Festival van het Leren. Op basis van de bevindingen besloten beide besturen om eind 2014 de activiteiten van twee stichtingen samen te voegen en onder de naam Learn for Life verder te gaan. Dit besluit krijgt per 1 januari 2015 zijn beslag. Vanaf die datum treden Ina den Hollander en Yvonne van der Heijden toe tot het bestuur van Learn for Life. Andere bestuursleden van DNBV zullen eveneens actief betrokken zijn bij de stichtingsactiviteiten. Lopende projecten van DNBV (bijv. De 3 V's waarin aan een Toolkit voor actieve mensen in wijken gewerkt wordt) worden uiteraard gewoon voortgezet.

Conferentie 'De Volkshogeschool: geschiedenis en actualiteit', november 2013

In het voorjaar werd, samen met de auteurs van het boek 'De Volkshogeschool: geschiedenis en actualiteit', teruggeblikt op de succesvolle conferentie over het bestaan en de ontwikkeling van de volkshogescholen in Nederland. Geconcludeerd werd onder meer dat deze conferentie ook een zeer positieve bijdrage leverde aan de bekendheid met en het netwerk van Learn for Life.

Communicatie

Learn for Life heeft een website en een Facebookpagina. Daarnaast heeft het Festival van het Leren een eigen website, Facebookpagina en Twitteraccount. Eind 2014 lanceerde Learn for Life een nieuwe compactere website.

Vrijwilligers

Learn for Life is een vrijwilligersorganisatie. In 2014 raakten weer nieuwe mensen op vrijwillige basis betrokken bij activiteiten van de stichting. Dit was onder meer het geval bij het Festival van het Leren, de Actietafels Leefbaarheid, de uitvoering van SEA en de ondersteuning van het financiële management.

Sinds dit jaar hanteert Learn for Life een vrijwilligerscontract.

Vrijwilligers bij Learn for Life zijn verzekerd.

Bestuur 2014

Henk Hijink, voorzitter
Jumbo Klercq, secretaris/penningmeester
Norbert Kuijpers
Jantsje van der Spoel
Dennis Wacht

Staf

Lidwien Vos de Wael